

Retaule major de Sant Pere de Claret dels Cavallers

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	A l'església de Sant Pere de Claret dels Cavallers. Demarcació de Claret dels Cavallers
Emplaçament	Ctra. BV-3002 (a Saló), al km. 4 pista direcció sud i després est cap al Semís i Claret de Cavallers
Alçada:	568

Coordenades:

Latitud:	41.82151
Longitud:	1.64683
UTM Est (X):	387620
UTM Nord (Y):	4630844

Classificació

Número de fitxa	08229 - 329
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Modern Renaixement
Segle	XVII
Autoria de l'element:	Atribuït al taller dels Rubió de Manresa (escultura)
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	En procés de restauració
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL: (reg. 7587-1, acord Consell Comarcal 23-03-2015)
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Bisbat de Solsona

Fitxes associades:

[Església de Sant Pere de Claret de Cavallers](#)

Descripció

Retaule de tradició renaixentista situat a l'altar major de l'església de Sant Pere de Claret dels Cavallers. Es tracta d'un retaule d'estructura plana, característic de l'etapa plateresca, format per diferents taules pintades a l'oli i separades per columnes i elements de fusta tallada i policromada. Les columnes són acanalades (del tipus balustrada) amb capitells corintis, i en els entaulaments hi trobem caps de putti o angelets. El retaule s'estructura en quatre cossos o pisos (dividits en cinc carrers) més un sòcol. El primer pis conté la predel·la, amb cinc escenes. D'esquerra a dreta: Sant Miquel lluitant contra un dimoni, un àngel de la guarda i un infant, el sant Sudari, sant Sebastià i sant Bernardí de Siena. El segon pis té al centre la imatge de sant Pere en una fornícula (es tracta d'una imatge moderna). A l'esquerra dues escenes: Jesús camí del Calvari amb sant Pere en primer pla amb les claus, i en la segona l'alliberament miraculós de sant Pere de la presó. A la dreta dues més: la conversió de sant Pere en deixeble i la crucifixió de Pere cap per avall. El tercer pis presenta cinc escenes més, d'esquerra a dreta: un àngel de genolls, sant Jeroni fent penitència, Jesús donant les claus a sant Pere, sant Joan Baptista i la Verge davant d'un llibre obert. L'àtic conté una única taula que representa la Crucifixió de Crist. En el remat del retaule sorprèn la representació d'un cap que treu la llengua de forma burlesca. Les semblances de l'estil pictòric d'aquest retaule amb el Major de Castelltallat, especialment en les escenes de major qualitat, com ara l'escena central en què sant Pere rep les claus, han fet pensar que ambdós podien haver sortit del mateix taller, i més tenint en compte que l'església de Claret dels Cavallers tenia clars vincles amb la de Castelltallat, ja que n'era sufragània. Sembla, però, que el retaule de Claret dels Cavallers seria una mica anterior, ja que denota una tècnica menys madura, i es podria situar al voltant de l'any 1600. Pel que fa a l'autoria, la part escultòrica es pot dir que és obra d'un taller manresà. Probablement es tracta del taller dels Rubió (BOSCH, 1990: 256). Pel que fa al treball de pintura i daurat, probablement és obra de Jeroni Soler. Tant el pare com el fill són reconeguts pintors manresans que van tenir actuacions diverses a l'àrea de Sant Mateu de Bages i rodalies (FÀBREGA, 2014: 6). L'especialista en escultura barroca Joan Bosch no tracta a fons aquest retaule en el seu excel·lent llibre sobre els tallers d'escultura al Bages del segle XVII perquè no hi va poder accedir.

Observacions:

Informació facilitada per Pere Vidal

Història

L'any 1912 el fuster Pere Ferrer i Trulls va restaurar l'altar major, concretament els baixos i la part de l'altar. El 1918 el retaule va ser restaurat pel pintor i daurador Lluís Trulls i Soldevila. Durant la Guerra Civil de 1936 els escamots revolucionaris van entrar a l'església amb intenció de fer-hi destrosses, però finalment els retaules es van poder salvar, tot i que alguns van ser desmuntats i es van trencar. A la dècada de 1940 es va realitzar una restauració de la part corresponent a l'altar. L'any 2015 l'església de Sant Pere de Claret dels Cavallers fou declarada Bé Cultural d'Interès Local (BCIL). El 2017 el retaule major es troba en procés de restauració al Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya, a Sant Cugat del Vallès.

Bibliografia

BOSCH, Joan (1990). Els tallers d'Escultura al Bages del Segle XVII. Manresa, Caixa d'Estalvis de Manresa, p. 161-162, 246. FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert; SERRA SELLARÈS, Francesc (2008). "Claret dels Cavallers (Sant Mateu de Bages)", Dovella, núm. 96 (estiu, 2008), Manresa, p. 5-19. FÀBREGA, Albert (2014). Informe tècnic sobre l'església i els retaules de Sant Pere de Claret dels Cavallers (Sant Mateu de Bages). Treball inèdit.

